

❖ Workshop DreptCompAct

Atribuțiile grefierului de ședință în cauzele civile de competența judecătoriei

Workshop pentru facilitarea comunicării mediu academic – mediu economic real, în vederea adaptării și corelării competențelor profesionale și a abilităților practice aferente, oferite de programele de studii de licență/masterat la care sunt înmatriculați membrii grupului țintă cu cerințele pieței muncii dinamice și globale

11.05.2026 online

la
Temă expert:

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

Dezvoltarea și sprijinirea parteneriatelor sustenabile, cu angajatori din mediul economic real, la care se realizează stagiile de practică de specialitate, pentru adaptarea și corelarea competențelor profesionale cu cerințele pieței muncii, în vederea facilitării inserției socio-profesionale a viitorilor absolvenți

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- Prin intermediul procesului civil se realizează protecția din perspectivă juridică a drepturilor subiective civile dar și a altor situații juridice octotite prin lege.
- Procesul civil este activitatea desfășurată de către instanța de judecată, părți, organe de executare și alte persoane sau organe care participă la judecată, respectiv la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești în pricinile civile, în scopul realizării sau recunoașterii drepturilor subiective și intereselor legitime civile deduse judecății și executării silite a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii, conform procedurii prevazute de lege
- *Definiția procesului civil ne permite să desprindem cele două faze pe care acesta le parcurge în mod obișnuit, dar nu obligatoriu, respectiv faza judecății și faza executării silite.*
- Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege. Din textul de lege menționat rezulta ca principalul izvor de drept procesual civil îl constituie legea.

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- Procesul civil parcurge *în mod obișnuit, dar nu obligatoriu două faze: faza judecătii și faza executării silite.*
- *Faza judecatii* cuprinde judecata în primă instanță și judecata în căile de atac.
- *Judecata în primă instanță* parcurge mai multe etape, respectiv: etapa scrisă, etapa cercetării procesului, etapa dezbaterilor, etapa deliberării și pronunțării hotărârii judecătorești.

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- *Etapa scrisă* debutează cu *cererea de chemare în judecată* care reprezintă actul de procedură prin intermediul căruia partea interesată, denumită generic *reclamant*, supune judecății o pretenție pe care o invocă împotriva unei alte părți denumită *pârât*.
- Etapa scrisă este destinată stabilirii cadrului procesual din perspectiva obiectului și a părților, dar și informării sau încunoaștințării reciproce a părților prin intermediul cererii de chemare în judecată, a întâmpinării, a răspunsului la întâmpinare și a cererii reconvenționale, asupra pretențiilor și mijloacelor de apărare dar și asupra probelor pe care înțeleg să le administreze în vederea susținerii acestora.

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- *Etapă cercetării procesului* este destinată formării convingerii judecătorului în ceea ce privește raportul juridic substanțial născut între părțile litigante, raportat la probele ce se administrează dar și la concluziile părților privind eventualele excepțiile procesuale invocate, judecătorul neputând soluționa litigiul doar în temeiul simplelor afirmații ale părților.
- *Etapă dezbaterilor* este o etapă complexă în care părțile își susțin în mod real și în contradictoriu pretențiile și apărările, urmarea probatoriului încuviințat și administrat în cauză, prin intermediul concluziilor în fond.
- *Etapă deliberării și pronunțării* hotărârii intervine după încheierea dezbaterilor. Deliberarea are loc în secret, în camera de consiliu asupra hotărârii ce urmează să se pronunțe

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- Judecata în primă instanță se finalizează după parcurgerea acestor etape, iar partea nemulțumită de hotărârea pronunțată de prima instanță o poate ataca cu *apel*, cale de atac ordinară, devolutivă, declanșând o noua judecată asupra fondului și suspensivă de executare, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.
- Totodată, partea interesată poate exercita, în condițiile legii, *recursul*, cale de atac extraordinară, nedevolutivă, de reformare și, în principiu, nesuspensivă de executare.
- Legea permite și exercitarea unor căi extraordinare de atac, de retractare, nesuspensive de executare, precum *contestăția în anulare și revizuirea* care, asemenea recursului, pot fi exercitate numai pentru motivele expres prevăzute de lege.

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- *Faza executării silite*, a doua fază a procesului civil, intervine în cazul hotărârilor judecătorești susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului, dar și în cazul altor titluri executorii, ori de câte ori debitorul refuză să își execute de bună voie obligația.
- Trebuie menționat faptul că nu întotdeauna procesul civil parcurge ambele faze.
- Faza executării silite va lipsi ori de câte ori debitorul își execută de bună voie obligația stabilită în titlul executoriu sau atunci când hotărârea judecătorească nu este susceptibilă de executare silită (spre exemplu, hotărârile pronunțate în cererile în constatarea existenței sau inexistenței unui drept, cele prin care se dispune rezoluțiunea sau rezilierea unui contract și nu se dispune restituirea prestațiilor, cele prin care se respinge cererea de chemare în judecată precum și celelalte cereri incidentale: cerere reconvențională, cereri de intervenție etc).

Scurte considerații privind noțiunea de proces civil

- Atunci când se pune în executare un alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, faza judecății lipsește, existând numai faza executării silite (spre exemplu, un bilet la ordin, o cambie, un act autentic notarial care constată o creanță certă, lichidă și exigibilă, etc).
- Totodată, este posibil ca faza judecății să nu parcurgă toate etapele: fie nu are loc dezbateră întrucât reclamantul renunță la judecata cauzei, fie nu are loc deliberarea deoarece părțile sting litigiul prin încheierea unei tranzacții, fie hotărârea judecătorească pronunțată nu este atacată prin intermediul căilor de atac ordinare sau extraordinare.